گزارش «وطن امروز» از حمله به جشن یهودیان در استرالیا که ۱۲ کشته و بیش از ۴۰ زخمی برجا گذاشت

ناگهان سیدنی

رضا عمویی

دیروز مراسم جشن گروهی از اسرائیلی‌ها و حامیان صهیونیسم در استرالیا به خاک و خون کشیده شد. بر مبنای گزارش‌ها، گروهی از یهودیان که در حال برگزاری جشن حنوکا در ساحل بوندای شهر سیدنی بودند، هدف تیراندازی قرار گرفتند. شهروندان حاضر در ساحل به روزنامه سیدنی مورنینگ هرالد گفتند صدای شلیک حدود ۵۰ گلوله را شنیده‌اند. «هری ویلسون» ساکن ۳۰ ساله منطقه که شاهد مستقیم تیراندازی بوده، به این روزنامه گفت: «دست‌کم ۱۰ نفر را دیدم که روی زمین افتاده بودند و همه جا پر از خون بود». کریس مینس، نخست‌وزیر ایالت نیوساوت‌ولز استرالیا به عنوان مقام مسؤول در محل حادثه اعلام کرد شمار کشته‌های این تیراندازی ۱۲ نفر است و امکان افزایش تلفات وجود دارد. تعداد زخمی‌های این حادثه نیز حداقل ۴۰ نفر عنوان شده است. گفته شده حداقل ۳ نفر مرتبط با این تیراندازی شناسایی شدند که یک نفر در محل حادثه کشته شد و یک نفر دیگر در بازداشت پلیس استرالیا به سر می‌برد. «نوید اکرم» با اصالت پاکستانی یکی از عوامل حمله به حامیان اسرائیل در سیدنی معرفی شده است. اکرم ساکن جنوب غرب سیدنی بوده و انگیزه‌اش بر اساس پست‌هایش در شبکه‌های اجتماعی «حذف اسرائیل» اعلام شده است.

«تسا ونگ» دیگر شهروند استرالیایی که در ساحل بوندای سیدنی شاهد این حادثه بوده، درباره جزئیات این تیراندازی به بی‌بی‌سی گفت: تیراندازی در یک منطقه پرجنب‌وجوش و شلوغ در شمال ساحل بوندای رخ داد. جشن حنوکا در محوطه چمن پشت ساحل در جریان بود. ظاهرا مهاجمان از همان نقطه به عنوان محل مناسب برای شلیک استفاده کردند. تنها یک ساعت پیش از تیراندازی، من از آن پل عبور کرده بودم و دیدم مراسم در اوج برگزاری است. جمعیتی دست‌کم هزار نفری آنجا بود و موسیقی بلند پخش می‌شد. یک حصار فلزی دور تا دور محل مراسم کشیده شده بود و مردم باید از دری که به نظر می‌رسید در آن بازرسی انجام می‌شد وارد و خارج می‌شدند اما در مجموع به نظر می‌رسید تدابیر امنیتی چندان گسترده نبود. با توجه به جامعه معترضان به جنایات رژیم صهیونیستی در استرالیا، نبود تدابیر امنیتی برای این جشن به یک موضوع قابل تأمل تبدیل شده است.

پلیس استرالیا تایید کرد این حمله برای هدف قرار دادن جامعه یهودیان سیدنی طراحی شده بود. «مال لانیون» کمیسر پلیس نیوساوت ولز هم گفت بیش از هزار نفر در مراسم جشن یهودی حنوکا شرکت داشتند. حادثه تیراندازی اخیر در سیدنی، پرتلفات‌ترین حمله به صهیونیست‌ها از زمان توفان‌الاقصی در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ است و تعداد زیاد تلفات آن باعث شده برخی صهیونیست‌ها از جمله «بزالل اسموتریچ» وزیر دارایی رژیم این حادثه را به ۷ اکتبر تشبیه کنند. این مقام صهیونیست در واکنش به حادثه سیدنی مدعی شد در مواجهه با تصاویر وحشتناک سیدنی، یاد قتل‌عام ۷ اکتبر افتادیم.

■ حنوکا؛ جشن مذهبی پرحادثه

حمله به حامیان اسرائیل در استرالیا در جریان برگزاری جشنی مذهبی به نام حنوکا انجام شده است. حَنوکا یک جشن مذهبی یهودیان است که به آن عید روشنایی‌ها هم گفته می‌شود. این جشن ۸ شبانه‌روز برگزار و بر پایه تقویم عبری از روز بیست‌وپنجم ماه «کیسلو» (نهمین ماه مذهبی در تقویم عبری) آغاز می‌شود؛ تاریخی که در تقویم میلادی از ۲۸ نوامبر تا ۲۷ دسامبر به حساب می‌آید. آیین این جشن با افروختن شمع‌های یک چراغدان ۹ شاخه که معمولاً منوره یا حنوکا نامیده می‌شود، به جا آورده می‌شود. یکی از شاخه‌ها بالاتر یا پایین‌تر از بقیه قرار دارد و شمع آن برای روشن کردن ۸ شمع دیگر به کار می‌رود.

حمله به جشن حنوکا در استرالیا نخستین حمله به یهودیان در این جشن نیست. این جشن از سوی یهودیان سراسر جهان برگزار می‌شود و البته در نوع خود یک جشن پرحادثه برای یهودیان است، چون پیش از این نیز ۵ سال پیش در آمریکا این جشن به صحنه‌ای خونین تبدیل شده بود. حمله به مراسم حنوکا در آمریکا در ۲۹ دسامبر سال ۲۰۱۹ رخ داد و در جریان آن ۵ نفر در حمله به خانه یک خاخام یهودی در نیویورک زخمی شدند.

■ حامیان کشتار غزه در میان هلاک‌شدگان صهیونیست

گزارش‌ها نشان می‌دهد در میان افراد کشته‌شده در تیراندازی ساحل سیدنی، نام خاخام «الی شلنگر» رئیس هیات صهیونیستی «حباد» به چشم می‌خورد. او خاخامی صهیونیست بود که در طول ۲ سال گذشته و در خلال جنایات سبعانه اشغالگران علیه مردم غزه بارها به غزه سفر کرده بود تا به زعم خود به نظامیان برای تداوم جنایت‌های‌شان قوت قلب بدهد. جنبش صهیونیستی «حباد» هم تایید کرد خاخام فرستاده‌شده به جشن حنوکای یهودیان استرالیا در شهر سیدنی کشته شده است. هیات حباد در ارتش صهیونی در کشتار فلسطینی‌ها شرکت داشت و از شهرک‌سازی‌ها در کرانه باختری حمایت می‌کرد. در این حادثه همچنین رئیس شورای یهودیان استرالیا - اسرائیل هم زخمی شده است. در واکنش به این رویداد، گیدعون سعر، وزیر خارجه رژیم با ارزیابی تندتری از علل حادثه مدعی شد: «آنچه رخ داد، نتیجه تحریک و جنون یهودستیزی است که در طول ۲ سال گذشته در خیابان‌های استرالیا جاری بود!» این مقام صهیونیست اما اشاره نکرده اعتراضات و راهپیمایی‌های ۲ سال گذشته علیه رژیم در واکنش به جنایات آن در غزه بوده است.

■ پاسخ به جنایات خودمان

تنها چند دقیقه پس از انتشار خبر حمله به جشن یهودیان در سیدنی، عمده کارشناسان این اقدام را یک واکنش طبیعی به جنایات رژیم صهیونیستی در چند سال اخیر در غزه، لبنان، یمن و ایران ارزیابی کرده‌اند. با این حال مقامات و رسانه‌های رژیم صهیونیستی تلاش کرده‌اند با متهم کردن مقاومت، سیاست‌ها و سناریوهای سیاسی خود را در قبال این اتفاق در پیش بگیرند.

کانال ۱۵ عبری در این راستا در گزارشی اعتراف کرد مقامات اسرائیل در حال بررسی این مساله هستند که آیا حمله سیدنی پاسخی از حزب‌الله به ترور «سیدهیثم طباطبایی» مقام عالی نظامی حزب‌الله است؟ تروری که یک ماه پیش در نتیجه تجاوز هوایی رژیم صهیونیستی به جنوب بیروت رخ داد و در همان زمان نیز حزب‌الله وعده انتقام داد. «اسحاق هرتزوگ» رئیس رژیم صهیونیستی نیز به حادثه تیراندازی در ساحل بوندای واکنش نشان داد و آن را «حمله‌ای بسیار بی‌رحمانه به یهودیان» خواند. در عین حال، صرف نظر از ادعاهای صهیونیست‌ها شکی نیست که نسل‌کشی در غزه در ۲ سال اخیر موجب عصبانیت و خشم عمومی در جهان علیه رژیم صهیونی شده و همین خود بالقوه می‌تواند بستر و زمینه را برای ارتکاب حوادث مشابه سیدنی فراهم کند. حادثه تیراندازی ضدصهیونیستی در ساحل سیدنی بار دیگر باعث شد پروژه مظلوم‌نمایی صهیونیست‌ها از سر گرفته شود. در همین ارتباط رئیس شورای یهودیان استرالیا با سلفی‌ای که از خودش منتشر کرده، مدعی شد در این تیراندازی زخمی شده است. او در این سلفی خود را با چهره خون‌آلوده نشان داد. وزارت امور صهیونیست‌های ساکن خارج سرزمین اشغالی هم با صدور بیانیه‌ای این رویداد را حمله تروریستی خونین توصیف کرد و مدعی شد این اقدام در ادامه حملات یهودستیزانه در سراسر جهان است.

صهیونیست‌ها همچنین به دنبال مظلوم‌نمایی خود، انگشت اتهام را به سوی ایران دراز کردند و «جرمی لیبلر» از رهبران جامعه یهودیان استرالیا به تایمز اسرائیل گفت مقامات تل‌آویو و کانبرا در حال بررسی احتمال نقش جمهوری اسلامی ایران در حمله سیدنی هستند. اسرائیل‌هیوم نیز به نقل از یک مقام صهیونیست ادعا کرد جمهوری اسلامی پشت حمله سیدنی است. یک مقام ارشد امنیتی رژیم هم ادعا کرد در ماه‌های اخیر «فعالیت ایران برای سازمان‌دهی حملات علیه اهداف اسرائیلی و یهودی در نقاط مختلف جهان افزایش یافته» و استرالیا نیز در این چارچوب قرار می‌گیرد.

همان‌گونه که عنوان شد، رژیم صهیونیستی و رسانه‌های این رژیم تلاش می‌کنند با متهم کردن جبهه مقاومت، برای اقدامات پیش روی خود و جنایات احتمالی آینده توجیه ایجاد کنند.

از سوی دیگر صهیونیست‌ها با استناد به این حمله تلاش کرده‌اند دوباره «مظلوم‌نمایی یهودیان» را که پس از جنگ دوم جهانی اصلی‌ترین استراتژی صهیونیست‌ها برای تشکیل رژیم در سرزمین اشغالی و ارتکاب جنایت در حق فلسطینی‌ها بوده است، در دستور کار قرار دهند. مقامات رژیم حمله به جشن یهودیان را در قالب دیدگاه‌های «یهودی‌ستیزی» گنجانده‌اند و حتی دولت استرالیا را به خاطر دادن مجوز برای برپایی راهپیمایی‌های ضد جنایات رژیم صهیونیستی در این کشور سرزنش کردند. در واقع رژیم تلاش می‌کند این اتفاق را تبدیل به بهانه‌ای کند که کشورهای دیگر بویژه کشورهای غربی، محدودیت‌های ویژه‌ای برای فعالیت جریانات و گروه‌های ضدصهیونیستی و منتقدان جنایات و نسل‌کشی رژیم صهیونیستی در غزه اعمال کنند. بنابراین یکی از پروژه‌های رژیم در این ماجرا احیای استراتژی مظلوم‌نمایی یهودیان و در ادامه متقاعد کردن دیگر کشورها برای محدود کردن فعالیت‌های مخالف جنایات رژیم صهیونیستی است. ضمن اینکه همان‌گونه که گفته شد، مقامات و رسانه‌های رژیم صهیونیستی با متهم کردن جبهه مقاومت، تلاش می‌کنند زمینه لازم را برای تکرار جنایات علیه مردم مظلوم غزه یا احتمالا لبنان فراهم کنند. واکنش نتانیاهو به حمله علیه یهودیان در سیدنی نیز در همین راستاست.

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در واکنش به تیراندازی مرگبار در مراسم جشن حنوکا در سیدنی استرالیا، این حادثه را وحشتناک خواند. بنیامین نتانیاهو بدون اشاره به ۲ سال جنایت بی‌وقفه در غزه، ضمن ابراز نگرانی از افزایش تعداد قربانیان حادثه سیدنی، این حمله را به «پدیده یهودستیزی جهانی» مرتبط دانست. اشاره نخست‌وزیر صهیونیستی به موج جهانی محکومیت علیه این رژیم به دنبال جنگ و نسل‌کشی علیه غزه است که چهره تل‌آویو را به شکلی بی‌سابقه تخریب کرده است.

وی طی سخنانی اظهار داشت آنچه در استرالیا اتفاق افتاد، وحشتناک و تعداد کشته‌ها رو به افزایش است. وی همانند دفعات قبل با فرار به جلو و انگ زدن به حقیقت‌جویی در مساله فلسطین گفت تنها راه شکست یهودستیزی، مقابله با آن است، همان‌طور که ما در اسرائیل عمل می‌کنیم.

■ نفرت جهانی از اسرائیل و صهیونیسم

۲ سال جنگ غزه باعث شده موج جهانی نفرت از رژیم به اوج برسد. واکنش‌های عمومی علیه جنایات صهیونیست‌ها فراتر از دولت‌هاست و گردشگران اسرائیلی به طور فزاینده‌ای در خارج با حمله و واکنش منفی دیگران روبه‌رو می‌شوند.

آژانس خبری یهود (JNS) هم در گزارشی نوشت بیشتر اسرائیلی‌ها نگران سفر به خارج هستند و بسیاری از آنها مقاصد خود را تغییر می‌دهند یا سفرهای خود را به طور کامل لغو می‌کنند. واقعیت هم این است طی ۲ سال گذشته، همزمان با جنگ غزه، گردشگران اسرائیلی در بسیاری از کشورها با واکنش منفی مواجه شده‌اند، از جمله ۲ ماه پیش یک کشتی حامل گردشگران اسرائیلی نتوانست در بنادر یونان پهلوگیری کند، چون همزمان هزاران شهروند یونانی با تجمع در بندر خواستار جلوگیری از ورود گردشگران صهیونیست شده بودند. در چندین نوبت نیز گردشگران اسرائیلی در رستوران‌های اسپانیا با واکنش سرد و حتی عدم پاسخ مسؤولان رستوران روبه‌رو و ناگزیر به خروج از رستوران‌ها شده بودند.

خبرگزاری فرانسه نیز گزارش داد مجموعه‌ای از شکست‌های دیپلماتیک اسرائیل و محکومیت گسترده جهانی جنگ غزه و اعتراضات شدید در دانشگاه‌های غرب باعث شده اسرائیلی‌ها احساس کنند در جهان منزوی شده‌اند. بر اساس گزارش «سی‌ان‌ان»، فقط در اینستاگرام، بیش از ۶۷ میلیون پست با هشتگ «همه چشم‌ها به رفح» است، وجود دارد که همه این پست‌ها در همدلی با فلسطینی‌ها و محکومیت اسرائیل به ثبت رسیده است.

«دالیا شیندلین» تحلیلگر سیاسی نیز به خبرگزاری فرانسه گفت: اسرائیلی‌ها می‌دانند جنگ غزه به جایگاه آنها در جهان آسیب زده است. شیندلین افزود: «[اسرائیلی‌ها] فکر می‌کنند جهان علیه اسرائیل است». هاآرتص نیز در گزارشی با انتقاد از سیاست‌های نتانیاهو و ۲ سال جنگ علیه غزه نوشت نتانیاهو کاری کرده که تمام دنیا از یهودیان و اسرائیل متنفر شوند.

بر همین اساس اگرچه ارزیابی‌هایی درباره مشکوک بودن ماجرای حمله به یهودیان در سیدنی مطرح شده است اما به نظر می‌رسد ریشه اصلی این حمله نفرت فزاینده مردم دنیا بویژه مسلمانان از صهیونیست‌ها به خاطر خدمات بی‌سابقه آنها و نسل‌کشی در غزه، لبنان و سایر کشورهای اسلامی باشد.

تحلیل «وطن امروز» از ماجرای حمله به کاروان نظامیان آمریکایی در تدمر سوریه

شلیک از نزدیک

گروه بین‌الملل: روز شنبه کاروانی متشکل از نیروهای آمریکایی همراه با نیروهای امنیتی محلی در حوالی تدمر (پالمیرا) در استان حمص سوریه هدف تیراندازی قرار گرفت که در نتیجه آن ۲ نظامی آمریکایی و یک مترجم غیرنظامی آمریکایی کشته و چند نفر دیگر زخمی شدند. مأموریت این کاروان، شرکت در نشستی با سران عشایر محلی اعلام شده که محور اصلی آن مقابله با فعالیت‌های داعش در این منطقه عنوان شده است؛ منطقه‌ای که در سال‌های اخیر بارها شاهد تحرکات هسته‌های خفته داعش بوده و همچنان از نظر امنیتی شکننده محسوب می‌شود. پنتاگون و یگان مرکزی ارتش آمریکا (CENTCOM) این حمله را «کمین» توصیف و اعلام کردند عامل مهاجم «یک تیرانداز وابسته به داعش» بوده و پس از حمله توسط نیروهای همراه «مهار/ کشته» شده است.

خبرگزاری دولتی سوریه (SANA) و مقامات محلی گزارش دادند و مجروحان با هلیکوپتر به پایگاه آمریکایی در منطقه التنف منتقل شدند اما همزمان با این گزارشات نهاد ناظر حقوق بشری سوریه و چند منبع محلی فاش کردند مهاجم، پرسنل یکی از واحدهای امنیتی محلی بوده است. در برخی گزارش‌ها هم ادعا شده تیرانداز از فاصله دور (تک‌تیرانداز) عمل کرده است. ساعاتی پس از این حادثه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا با طرح این ادعا که مهاجم از عوامل داعش بوده، وعده «انتقام جدی» داد. بررسی شورای فرماندهی درباره هویت و انگیزه مهاجم ادامه دارد.

این حادثه در نگاه نخست می‌توانست یکی از ده‌ها حادثه امنیتی پراکنده در جغرافیای بی‌ثبات سوریه تلقی شود اما ترکیب خاص زمان، مکان، مأموریت کاروان، هویت طرف‌های درگیر و واکنش‌های سیاسی پس از آن، این حادثه را به رویدادی معنادار و بالقوه تعیین‌کننده تبدیل کرده است؛ رویدادی که می‌تواند مسیر روابط آمریکا با بازیگران محلی سوریه، آینده نقش نیروهای تکفیری در ساختار قدرت جدید و حتی معادلات منطقه‌ای را تحت تأثیر قرار دهد.

■ چرا روایت‌ها اینقدر متفاوتند؟

اختلاف روایت‌ها درباره یک حادثه امنیتی، پدیده‌ای رایج است اما در این مورد خاص، شکاف‌ها عمیق و معنادارند و هر روایت، پیامد سیاسی متفاوتی دارد. در روایت اول که روایت آمریکایی است و می‌گوید عامل این حادثه «یک گرگ تنها» از اعضای داعش سوریه بوده است، تأکید شده است این حادثه در چارچوب مأموریت ضدتروریستی آمریکا قابل تفسیر است. این روایت، از نظر سیاسی برای واشنگتن بسیار کارآمد است. اگر مهاجم داعشی معرفی شود، حادثه نه نشانه شکست سیاست آمریکا در سوریه، بلکه دلیلی دیگر برای ضرورت ادامه حضور و عملیات آمریکا علیه داعش تلقی می‌شود. همچنین مسؤولیت امنیتی متحدان محلی آمریکا زیر سؤال نمی‌رود و نیازی به بازنگری جدی در روابط با آنها ایجاد نمی‌شود.

در مقابل، روایت دوم می‌گوید مهاجم از نیروهای امنیتی سوری وابسته محمد جولانی بوده که همراه کاروان حرکت می‌کرده یا دست‌کم به آن دسترسی نزدیک داشته است. این روایت، پیامدهای بسیار سنگین‌تری دارد، زیرا از یک طرف نشان‌دهنده نفوذ عناصر جهادی و القاعده در ساختارهای امنیتی جدید سوریه بوده و از سوی دیگر اعتماد آمریکا به نیروهای محلی را به‌شدت مخدوش می‌کند. این روایت در عین حال مسؤولیت مستقیم را متوجه رهبران این نیروها، از جمله جولانی می‌کند. همین پیامدها توضیح می‌دهد که چرا واشنگتن تمایلی ندارد این روایت برجسته شود.

با این حال روایت رسمی از این حادثه که توسط آمریکا ارائه شده دچار خلأهای زیادی است. یکی از نقاط ضعف روایت رسمی، جنبه تاکتیکی حادثه است. بر اساس گزارش‌ها، حمله در جریان حرکت کاروان در بزرگراه انجام شده، نه در محل برگزاری جلسه. اگر فرض شود مهاجم یک تک‌تیرانداز منفرد بوده، چند پرسش جدی مطرح می‌شود: نخست، چگونه یک فرد می‌تواند در مدت کوتاه، ۲ نیروی کماندوی آموزش‌دیده آمریکایی و یک مترجم آمریکایی را به قتل برساند و چند نفر دیگر را زخمی کند؟ حتی در صورت مهارت بالای مهاجم پس از شلیک اول، نیروهای حرفه‌ای به‌طور طبیعی واکنش نشان می‌دهند، پناه می‌گیرند و آرایش امنیتی تغییر می‌کند. دوم، اگر مهاجم از فاصله دور عمل کرده چرا شواهدی از درگیری متقابل گسترده یا تعقیب و گریز طولانی گزارش نشده است؟

این ابهامات، روایت «نفوذیِ نزدیک به کاروان» را از نظر تاکتیکی منطقی‌تر جلوه می‌دهد. مهاجمی که در پوشش نیروی همراه عمل می‌کند، می‌تواند در فاصله‌ای بسیار نزدیک و در لحظه‌ای غافلگیرکننده دست به تیراندازی بزند؛ سناریویی که با میزان تلفات همخوانی بیشتری دارد.

در عین حال سؤالات دیگری هم درباره هویت عامل این حادثه همچنان مطرح است. اگر مهاجم داعشی بوده چرا فقط نیروهای آمریکایی را هدف قرار داده است؟ چرا نیروهای محلی یا وابسته به جولانی که خود دشمن داعش محسوب می‌شوند، کشته نشدند؟ همین سؤالات و خلأهای روایی باعث می‌شود ذهن به سمت سناریوی دیگری که احتمالاً قابل باورتر است برود؛ اینکه حمله‌کننده از افراد تیم جولانی بوده و دلایل خاصی برای این حملات وجود داشته که تنها توسط یک فرد برنامه‌ریزی نشده و احتمالاً افراد زیادی پشت این ماجرا قرار داشته‌اند.

در این سناریو، مهاجم عضوی از نیروهای امنیتی وابسته به ساختار جدید قدرت در سوریه بوده که اساساً یک نیروی تکفیری ایدئولوژیک بوده است. این فرضیه در وهله اول از نظر تاکتیکی منطقی‌تر است، زیرا با گزارش‌های دیده‌بان حقوق بشر سوریه و برخی منابع بین‌المللی همخوانی دارد و در عین حال مساله نفوذ ایدئولوژیک در نیروهای جدید را برجسته می‌کند. در این حالت، مهاجم حتماً هم لازم نیست داعشی بوده باشد، بلکه می‌تواند یک نیروی تکفیری ایدئولوژیک باشد که از نزدیکی رهبرانش به آمریکا خشمگین شده و در لحظه تصمیم به حمله گرفته یا با تیمی از افراد هم‌عقیده با خودش که حالا در دولت و نیروهای نظامی و امنیتی جولانی قرار دارند نیز همفکری و هماهنگی کرده است. این سناریو بویژه با توجه به نارضایتی بخشی از نیروهای تکفیری از روابط اخیر جولانی با آمریکا قابل توجه است.

در این فرضیه، حمله بخشی از یک اعتراض سازمان‌یافته یا پیام سیاسی از سوی جناحی درون ساختار قدرت محلی بوده است؛ پیامی به جولانی و حامیان خارجی‌اش.

■ پای موساد در میان است؟

البته برخی تحلیل‌ها از احتمال دخالت سرویس‌های اطلاعاتی خارجی، بویژه موساد، حکایت دارد. هدف احتمالی چنین اقدامی می‌تواند بی‌اعتبار کردن جولانی نزد آمریکا و اثبات «غیرقابل اعتماد بودن» او باشد.

اخیرا موسسه اسرائیلی آلما گزارش داد بر اساس منابع اطلاعاتی موجود، امکان این مساله وجود دارد که جولانی توسط نیروهای خودسر داخلی مورد ترور قرار گرفته و کشته شود. انتشار این خبر بیشتر از اینکه بخواهد نیروهای داخلی سوریه را در معرض اتهام قرار دهد، رژیم صهیونیستی را در معرض اتهام قرار داد که می‌خواهد جولانی را ترور کرده و کار را به گردن داخلی‌ها بیندازد. بسیاری از تحلیلگران در این باره گفتند به احتمال زیاد رژیم صهیونیستی به دنبال حذف تدریجی نمادهای القاعده‌ای از گفتمان و ساختار سوریه است، زیرا آن را در تضاد با امنیت خود می‌داند. درگیری‌هایی که رژیم صهیونیستی با نیروهای سوری طرفدار جولانی در حمایت از دروزی‌ها داشت در همین راستا بود و بعد از آن احتمال اینکه دولت صهیونیستی بخواهد از شر جولانی خلاص شود نیز در رسانه‌ها قوت گرفت.

بر همین اساس پیام ضمنی حمله به کاروان نظامیان آمریکایی در واقع به ترامپ بود: شما روی فردی سرمایه‌گذاری می‌کنید که نه کنترل کامل بر نیروهایش دارد، نه امنیت شخصی‌اش تضمین‌شده است و نه می‌تواند یک شریک پایدار باشد. به بیان دیگر، اگر او حتی در داخل نیروهای خودش امنیت ندارد، چگونه می‌تواند امنیت شما را تضمین کند؟ این تحلیل حالا در فضای پس از کشته شدن نیروهای آمریکایی بشدت برجسته‌تر شده است.

■ چه کسانی از این حادثه سود می‌برند؟

در صورت اثبات نقش داعش در این حمله، این گروه موفق شده نشان دهد هنوز قادر است ضربات نمادین به آمریکا وارد کند و روند همکاری آمریکا با بازیگران محلی را مختل سازد. در عین حال اگر حمله از سوی نیروهای تکفیری ناراضی انجام شده باشد، آنها با این اقدام هم به آمریکا ضربه زده‌اند و هم به رهبری‌ای که به زعم آنها «مسیر سازش» را در پیش گرفته است.

در همین حال بازیگرانی که از تثبیت قدرت جولانی و مشروعیت‌یابی او نزد غرب نگرانند، از تضعیف موقعیت او سود می‌برند. جریان‌های تندرو در آمریکا و اسرائیل اما از دیگر کسانی هستند که بشدت از این حادثه سود می‌برند. این حادثه می‌تواند به عنوان سندی برای اثبات خطرناک بودن همکاری با نیروهای تکفیری مورد استفاده قرار گیرد و دست جریان‌های مخالف این سیاست را تقویت کند. این مساله می‌تواند منجر به تقویت سناریوهای کنار زدن یا کشتن جولانی و در اختیار قرار دادن کنترل بخش وسیعی از سرزمین‌های سوریه به دست صهیونیست‌ها باشد و یا آمریکا را وسوسه کند که خود کنترل اوضاع را به صورت مستقیم در دست گیرد و یا همپیمان دیگری برای خودش در داخل این کشور پیدا کند.

■ پاسخ آمریکا چه خواهد بود؟

نگاهی به حوادث امنیتی مشابه در سوریه و پاسخ ایالات متحده به هر کدام از آنها، نشان می‌دهد معمولاً چند سناریو در ذهن آمریکا برای تلافی کردن این دست اقدامات وجود دارد.

الگوی آمریکا برای پاسخ به این اقدامات معمولاً اینگونه است که اگر داعش مسؤول انجام عملیات باشد، عملیات ضدتروریستی محدودی علیه اهداف داعش در این کشور انجام می‌دهد. اگر یک یا چند آمریکایی نیز در این عملیات‌ها کشته شود، پاسخ حتمی، علنی و تنبیهی خواهد بود اما اگر متحد محلی مقصر اصلی باشد، اول دولت آمریکا به سمت انکار مسؤولیت دولت می‌رود اما بعد فشارهای پشت پرده به او را تشدید می‌کند.

در این حادثه نیز پیش‌بینی می‌شود دولت ترامپ با مقصر جلوه دادن داعش، چند عملیات ضد تروریستی در خاک سوریه انجام دهد و «حفظ چهره» کند و بعد فشارها بر جولانی برای کنار گذاشتن تکفیری‌ها در دولتش را آغاز کند. بر همین اساس احتمالاً واشنگتن خواستار پاکسازی گسترده نیروهای امنیتی و محدود کردن عناصر دارای سابقه تکفیری خواهد شد. با این حال چنین فشارهایی می‌تواند به اختلافات شدید داخلی و حتی خشونت‌های درون‌گروهی منجر شود.

در هر صورت، حمله به کاروان آمریکایی در سوریه صرفاً یک حادثه امنیتی نیست، بلکه نشانه‌ای از شکنندگی نظم جدید در حال شکل‌گیری در این کشور است. شکاف میان روایت‌ها، تردیدها درباره هویت مهاجم و پیامدهای سیاسی این حمله، نشان می‌دهد همکاری آمریکا با نیروهای محلی تکفیری اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت کارکردی امنیتی داشته باشد اما در میان‌مدت با ریسک‌های جدی همراه است. این حادثه یک پیام روشن دارد: بحران اعتماد آغاز شده است؛ بحرانی که می‌تواند معادلات سوریه و حتی منطقه را وارد مرحله‌ای تازه کند.

دور دنیا

۲ کشته و ۹ زخمی در جریان تیراندازی در دانشگاه براون آمریکا

در پی تیراندازی در دانشگاه براون ایالت رودآیلند در شمال شرقی ایالات متحده دست کم ۲ دانشجو کشته و ۹ نفر زخمی شدند.

به گزارش «سی‌ان‌ان»، مقام‌های محلی آمریکا روز شنبه به وقت محلی از وقوع تیراندازی در دانشگاه براون در شهر پروویدنس با ۲ کشته و ۹ زخمی خبر دادند. ۸ نفر از افراد زخمی دانشجو هستند. همچنین مقام‌ها اعلام کردند هنوز در جست‌وجوی عامل تیراندازی هستند که تخمین زده می‌شود حدود ۳۰ سال داشته باشد. به ساکنان گفته شده در منازل یا محیط‌های سربسته بمانند. تیراندازی در طول جلسه بررسی امتحانات نهایی در یک کلاس درس مهندسی و فیزیک رخ داد. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا عنوان کرد در جریان تیراندازی قرار گرفته است. بیش از ۴۰۰ مامور اجرای قانون از سازمان‌های محلی، ایالتی و فدرال، از جمله اف‌بی‌آی در منطقه نزدیک به محل حادثه حاضر شدند.

■■■

مرتس:

عصر سلطه آمریکا بر نظم جهانی پایان یافته است

صدراعظم آلمان با تأکید بر تغییر موازنه‌های قدرت جهانی اعلام کرد دوره‌ای که نظم بین‌المللی تحت سلطه آمریکا شکل می‌گرفت، به پایان رسیده و اروپا ناگزیر است با واقع‌بینی بیشتری منافع و امنیت خود را دنبال کند.

فریدریش مرتس با اشاره به تحولات ژئوپلیتیک اخیر اعلام کرد دهه‌هایی که اروپا تحت چتر امنیتی آمریکا از ثبات و آرامش برخوردار بود، تا حد زیادی به پایان رسیده است.

او گفت دوران موسوم به «صلح آمریکایی» دیگر به شکلی که اروپایی‌ها در گذشته تجربه کرده‌اند، وجود ندارد. مرتس با تأکید بر اینکه حسرت خوردن برای گذشته راهگشا نیست، تصریح کرد: هرچند بازگشت به آن دوران برای بسیاری جذاب است اما واقعیت‌های جدید جهانی اجازه چنین نگاهی را نمی‌دهد. به گفته وی، ایالات متحده اکنون با شدت بیشتری منافع ملی خود را در اولویت قرار داده است. صدراعظم آلمان افزود این تغییر رویکرد آمریکا باید هشداری جدی برای اروپا باشد تا منافع و امنیت خود را با مسؤولیت‌پذیری بیشتری پیگیری کند. او تأکید کرد اروپا و آلمان آنگونه که برخی تصور می‌کنند ضعیف یا ناتوان نیستند و توان لازم برای دفاع از منافع خود را دارند. مرتس در پایان خاطرنشان کرد شرایط جدید بین‌المللی، اروپا را ناگزیر می‌کند نقش فعال‌تر و مستقل‌تری در سیاست خارجی و امنیتی ایفا کند.

■■■

تأکید الحیه بر ادامه مقاومت و آزادی فلسطین در سالگرد تأسیس حماس

رئیس جنبش حماس در نوار غزه در سی‌وهشتمین سالگرد تاسیس حماس اعلام کرد این جنبش به مسیر مقاومت و آزادسازی فلسطین وفادار و متعهد باقی خواهد ماند.

خلیل الحیه دیروز در سخنرانی خود به مناسبت سی‌وهشتمین سالگرد تأسیس این جنبش گفت ملت فلسطین روزهای سختی را در نتیجه تجاوزات رژیم صهیونیستی و جنگ نسل‌کشی تجربه می‌کند. رئیس جنبش حماس ضمن تأیید شهادت «رائد سعد»، از فرماندهان ارشد حماس گفت: بیش از ۷۰ هزار نفر از فرزندان ملت ما به شهادت رسیده‌اند که آخرین آنها فرمانده مجاهد «رائد سعد» بود.

الحیه افزود ده‌ها هزار نفر از ساکنان غزه در فضای باز و در سرمای شدید و سیل‌های ویرانگر، بدون آب، غذا و دارو زندگی می‌کنند. رئیس حماس در غزه به وضعیت ساکنان کرانه باختری اشاره کرد و گفت شهروندان فلسطینی در کرانه باختری اشغالی مورد حمله تروریسم سیستماتیک از سوی اشغالگران و شهرک‌نشینان قرار گرفته‌اند و دشمن صهیونیستی در تلاش است پروژه خود را برای تصرف سرزمین فلسطین در سکوت جامعه بین‌المللی با سرعت پیش ببرد.

الحیه به تجاوزات مستمر نظامیان و شهرک‌نشینان صهیونیست به مسجدالاقصی اشاره کرد و افزود: مسجدالاقصی در معرض خطرات یهودی‌سازی و تقسیم زمانی قرار دارد که به یک واقعیت تبدیل شده است. رئیس جنبش حماس در غزه در سی‌وهشتمین سالگرد تأسیس این جنبش تأکید کرد این جنبش به مسیر مقاومت و آزادسازی فلسطین وفادار و متعهد باقی خواهد ماند.